

KUL PÄÄ SVENSKA

Opettajien opas

Tämä materiaali on valmistettu, jotta oppilaat saisivat mahdollisimman paljon irti esityksestä ja sen teemoista. Oppilaat voivat valmistautua esitykseen tekemällä harjoituksia tästä vihosta. Vihossa on myös harjoituksia, joita voidaan tehdä esityksen jälkeen. Samalla saadaan käsitellä koettua ja keskustella siitä. Näin voidaan syventää lasten teatterikokemusta ja sitä, miten he ovat teemat kokeneet. Valitse ne tehtävät, jotka parhaiten sopivat sinulle ja oppilaillesi.

Tämä opettajan opas löytyy myös täältä: www.estrاد.fi/opettajanopas

SISÄLTÖ:

Millen uusi ystävä - Milles nya vän (lk 0-2) s. 3-5

Jag vill dansa - Tahdon tanssia (lk 3-4) s. 6-8

Pelon linnassa - I Rädslans slott (lk 5-6) s. 9-11

estrاد.fi

Milles nya vän - Millen uusi ystävä (lk 0-2)

TIETOA ESITYKSESTÄ

Millen uusi ystävä on interaktiivinen, hauska ja musiikillinen esitys ystävydestä ja siitä, kuinka hullunkurista ja vaikeaa se voi olla. Esityksessä tapaamme Millen, jolla on tylsää ja viihdyttää itseään Tiktok -videoita katsomalla. Yhtäkkiä ilmaantuu joku, jota Mille ei ole ennen tavannut ja hauras mutta tärkeä ystävyys saa alkunsa. Esitys käsittelee ystävyyttä ja ruotsinkielisyyttä Suomessa.

ENNAKKOTEHTÄVIÄ

1. Mielikuvituskieli

Tässä tehtävässä yritetään ohjeistaa muita tekemään pieniä tehtäviä puhumalla sian-saksaa - eli keksittyä kieltä! Kirjoita/tulosta alla olevat tehtävät pienille paperilapuille. Laput voi laittaa pieneen purkkiin, ettei lapun vetäjä näe mitä niissä lukee. Opettaja voi vetää ensimmäisen lapun. Lapun vetäjä lukee ensin tehtävän itse ja sen jälkeen hänen on saatava muut luokassa ymmärtämään mitä hän haluaa muiden tekevän. Vuoro menee eteenpäin kun kaikki luokassa ovat suorittaneet tehtävän. Jos tehtävät loppuvat kesken niitä voi myös keksiä lisää.

Tehtävän tarkoituksena on harjoitella ja korostaa toisen ymmärtämistä huolimatta yhteisestä kielestä.

Tehtävät:

Koita saada muut nostamaan molemmat kädet ylös

Koita saada muut menemään kyykkyy

Koita saada muut hyppäämään

Koita saada muut koskettamaan ovea

Koita saada muut taputtamaan

Koita saada muut istumaan tuolille väärinpäin

Koita saada muut lukemaan kirjaa

Koita saada muut katsomaan ikkunasta

2. Mitä tiedämme ruotsin kielestä - arviointiasteikko

Miettikää luokassa, mitä oppilaat tietävät ruotsin kielestä.

Vedä viiva huoneen läpi. Aseta toiseen päähän lappu, jossa lukee "kyllä/samaa mieltä" ja toiseen päähän lappu tekstillä "ei/eri mieltä". Viiva toimii arviointiasteikkona, jolle oppilaat asettuvat sen mukaan mitä mieltä ovat. Jos seisoo keskellä, niin mielipide on neutraali. Harjoituksen idea on saada oppilaat pohdiskelemaan ja valitsemaan paikkansa viivalla. Joka kysymyksen kohdalla voi kysyä muutamalta oppilaalta eri puolilla asteikkoa miksi asettui siihen.

Tässä on muutama kysymys/väite, jotka voi esittää oppilaalle:

- Olen tavannut jonkun, joka puhuu ruotsia? (Jatkokysymys: Missä? Milloin?)
- Osaan sanoa jotain ruotsiksi? (Mitä? Mitä se on suomeksi?)
- On hauskaa opetella eri kieliä (Olisiko hauskaa opetella ruotsia?)
- Oletko tavannut suomalaisen joka on ruotsinkielinen? (Missäpäin Suomea?)

Voit vapaasti lisätä tai poistaa väitteitä, ottaen huomioon mikä luokillesi sopii parhaiten.

3. Mikä on hyvä ystävä?

- A. Pyydä oppilaita pohtimaan ominaisuuksia jotka tekevät hyvän ystävän. Kirjoita ylös. (Nämä ovat hyvä säästää jälkipuintitehtävä 2 varten)
- B. Ilmennä sana

Tässä tehtävässä on hyvä jos oppilailla on hieman tilaa liikkua. Lue jokainen hyvää ystävää kuvaava sana ja pyydä oppilaita ilmentämään tämä kehollaan. Esimerkiksi jos sana on huomioiva, oppilaat saavat muodostaa kehollaan patsaan - miltä näyttää huomioiva ihminen.

JÄLKIPUUINTITEHTÄVIÄ

1. Esityksen sanoja ruotsiksi: Muistipeli

Keskustelkaa luokassa, mitä ruotsinkielisiä sanoja lapset muistavat esityksestä. Kirjoittakaa ruotsinkieliset sanat ja niiden suomenkieliset käännökset erivärisille lapuille. Näistä tehdään muistipeli, jossa sanaparit pyritään yhdistämään toisiinsa. Tehtävää helpottamaan ruotsinkielisten sanojen viereen voi myös piirtää sanaa kuvaavan piirroksen. Tehtävä voidaan toteuttaa pareittain, pienryhmissä tai isommissa ryhmissä, luokasta ja iästä riippuen.

Esityksen sanoja:

mamma	äiti
framåt	eteenpäin
bakåt	taaksepäin
vän	ystävä
dansa	tanssia
kurragömma	kuurupiilo
korv	makkara

2. Arviointitehtävä

Vedä viiva huoneen läpi. Aseta toiseen päähän lappu, jossa lukee “kyllä/samaa mieltä” ja toiseen päähän lappu tekstillä “ei/eri mieltä”. Viiva toimii arviointiasteikkona, jolle oppilaat asettuvat sen mukaan mitä mieltä ovat. Jos seisoo keskellä, niin mielipide on neutraali. Harjoituksen idea on saada oppilaat pohdiskelemaan ja valitsemaan paikkansa viivalla. Joka kysymyksen kohdalla voi kysyä muutamalta oppilaalta eri puolilla asteikkoa miksi asettui siihen.

Tässä on muutama kysymys/väite, jotka voi esittää oppilaalle:

- Oliko sinulla kivaa esityksessä? (Mikä oli parasta? / Miksi ei?)
- Opin uusia sanoja ruotsiksi? (Jatkokysymys: Mitkä?)
- Oliko jotain mitä et ymmärtänyt? (Mitä?)
- Oli kivaa tutustua uuteen kieleen

Voit vapaasti lisätä tai poistaa väitteitä, ottaen huomioon mikä luokillesi sopii parhaiten.

2. Piirrä mielikuvitusystävä

Jos olette tehneet ennakkotehtävän 3a, voitte käydä läpi sanat jotka kuvaavat hyvää ystävää. Onko jotain mitä oppilaat haluaisivat siihen lisätä? Keskustelkaa jos oppilaat itse kokevat olevansa sellaisia ystäviä muille, mitä toivovat toisten olevan heille.

Piirtäkää mielikuvitusystävä joka on kaikkea sitä mitä itse voisi ystävältä toivoa.

Jag vill dansa - Tahdon tanssia (lk 3-4)

TIETOA ESITYKSESTÄ

Tahdon tanssia on interaktiivinen, hauska ja musiikillinen esitys ystävydestä ja siitä, kuinka hullunkurista ja vaikeaa se voi olla. Esityksessä tapaamme Millen, jolla on tylsää ja viihdyttää itseään Tiktok -videoita katsomalla. Yhtäkkiä ilmaantuu joku, jota Mille ei ole ennen tavannut ja hauras mutta tärkeä ystävyys saa alkunsa. Esitys käsittelee ystävyyttä ja ruotsinkielisyyttä Suomessa.

ENNAKKOTEHTÄVIÄ

1. Mielikuvituskieli

Tässä tehtävässä yritetään ohjeistaa muita tekemään pieniä tehtäviä puhumalla siansaksaa - eli keksittyä kieltä! Kirjoita/tulosta alla olevat tehtävät pienille paperilapuille. Laput voi laittaa pieneen purkkiin, ettei lapun vetäjä näe mitä niissä lukee. Opettaja voi vetää ensimmäisen lapun. Lapun vetäjä lukee ensin tehtävän itse ja sen jälkeen hänen on saatava muut luokassa ymmärtämään mitä hän haluaa muiden tekevän. Vuoro menee eteenpäin kun kaikki luokassa ovat suorittaneet tehtävän. Jos tehtävät loppuvat kesken niitä voi myös keksiä lisää.

Tehtävän tarkoituksena on harjoitella ja korostaa toisen ymmärtämistä huolimatta yhteisestä kielestä.

Tehtävät:

Koita saada muut nostamaan molemmat kädet ylös
Koita saada muut menemään kyykkyy
Koita saada muut hyppäämään
Koita saada muut koskettamaan ovea
Koita saada muut taputtamaan
Koita saada muut istumaan tuolille väärinpäin
Koita saada muut lukemaan kirjaa
Koita saada muut katsomaan ikkunasta

2. Mitä tiedämme ruotsin kielestä - arviointiasteikko

Miettikää luokassa, mitä oppilaat tietävät ruotsin kielestä.

Vedä viiva huoneen läpi. Aseta toiseen päähän lappu, jossa lukee "kyllä/samaa mieltä" ja toiseen päähän lappu tekstillä "ei/eri mieltä". Viiva toimii arviointiasteikkona, jolle oppilaat asettuvat sen mukaan mitä mieltä ovat. Jos seisoo keskellä, niin mielipide on neutraali. Harjoituksen idea on saada oppilaat pohdiskelemaan ja valitsemaan paikkansa viivalla. Joka kysymyksen kohdalla voi kysyä muutamalta oppilaalta eri puolilla asteikkoa miksi asettui siihen.

Tässä on muutama kysymys/väite, jotka voi esittää oppilaalle:

- Olen tavannut jonkun, joka puhuu ruotsia? (Jatkokysymys: Missä? Milloin?)
- Osaan sanoa jotain ruotsiksi? (Mitä? Mitä se on suomeksi?)
- On hauskaa opetella eri kieliä (Olisiko hauskaa opetella ruotsia?)
- Oletko tavannut suomalaisen joka on ruotsinkielinen? (Missäpäin Suomea?)

Voit vapaasti lisätä tai poistaa väitteitä, ottaen huomioon mikä luokalle sopii parhaiten.

3. Tanssipiiri

Tämä on hyvä lämmittelyharjoitus vaikka juuri ennen esitystä! Seisokkia piirissä, taustalla voi soittaa musiikkia. Ensimmäinen (esim. opettaja) tekee ensimmäisen tanssiliikkeen, jonka kaikki toistavat yhdessä. Liikkeen ei tarvitse olla pitkä eikä monimutkainen. Seuraava piirissä keksii seuraavan liikkeen, jonka jälkeen kaikki toistavat ensin aloittajan liikkeen ja sen jälkeen toisen liikkeen jne. koko ympyrän läpi. Tarkoitus on matalalla kynnyksellä muodostaa liikesarja johon kaikki saavat osallistua omalla tavallaan.

JÄLKIPUINTITEHTÄVIÄ

1. Esityksen sanoja ruotsiksi: Muistipeli

Keskustelkaa luokassa, mitä ruotsinkielisiä sanoja lapset muistavat esityksestä. Kirjoittakaa ruotsinkieliset sanat ja niiden suomenkieliset käännökset erivärisille lapuille. Näistä tehdään muistipeli, jossa sanaparit pyritään yhdistämään toisiinsa. Tehtävää helpottamaan ruotsinkielisten sanojen viereen voi myös piirtää sanaa kuvaava piirros. Tehtävä voidaan toteuttaa pareittain, pienryhmissä tai isommissa ryhmissä, luokasta ja iästä riippuen.

Esityksen sanoja:

mamma	äiti
framåt	eteenpäin
bakåt	taaksepäin
vän	ystävä
dansa	tanssia
såklart	tietysti

2. Arviointitehtävä

Vedä viiva huoneen läpi. Aseta toiseen päähän lappu, jossa lukee “kyllä/samaa mieltä” ja toiseen päähän lappu tekstillä “ei/eri mieltä”. Viiva toimii arviointiasteikkona, jolle oppilaat asettuvat sen mukaan mitä mieltä ovat. Jos seisoo keskellä, niin mielipide on neutraali. Harjoituksen idea on saada oppilaat pohdiskelemaan ja valitsemaan paikkansa viivalla. Joka kysymyksen kohdalla voi kysyä muutamalta oppilaalta eri puolilla asteikkoa miksi asettui siihen.

Tässä on muutama kysymys/väite, jotka voi esittää oppilaalle:

- Oliko sinulla kivaa esityksessä? (Mikä oli parasta? / Miksi ei?)
- Opin uusia sanoja ruotsiksi? (Jatkokysymys: Mitkä?)
- Oliko jotain mitä et ymmärtänyt? (Mitä?)
- Oli kivaa tutustua uuteen kieleen

Voit vapaasti lisätä tai poistaa väitteitä, ottaen huomioon mikä luokillesi sopii parhaiten.

3. Mikä on hyvä ystävä?

- A. Pyydä oppilaita pohtimaan ominaisuuksia jotka tekevät hyvän ystävän. Kirjoita ylös. (Nämä ovat hyvä säästää jälkipuintitehtävä 2 varten)
- B. Ilmennä sana

Tässä tehtävässä on hyvä jos oppilailla on hieman tilaa liikkua. Lue jokainen hyvää ystävää kuvaava sana ja pyydä oppilaita ilmentämään tämä kehollaan. Esimerkiksi jos sana on huomioiva, oppilaat saavat muodostaa kehollaan patsaan - miltä näyttää huomioiva ihminen.

- C. Keskustelkaa jos oppilaat itse kokevat olevansa sellaisia ystäviä muille, mitä toivovat toisten olevan heille.

Pelon linnassa - I Rädslans slott (lk 5-6)

TIETOA NÄYTELMÄSTÄ

Pelon linnassa - I Rädslans slott, on interaktiivinen ja draamapedagoginen esitys. Esitys kertoo 11- vuotiaasta Anyasta, joka suuttuu saatuaan tietää, että perheen on muutettava isän uuden työn perässä Kiinaan. Anya etsii lohtua mielikuvituksestaan, tarkemmin ottaen Mielikuvitusvaltakunnasta. Anya päätyy jännittävään kamppailuun pahaa Pelkoa vastaan, joka on kaapannut mielikuvituksen. Kaikki ovat peloissaan, paitsi Mielikuvitusystävät, jotka lapset ovat luoneet erityisen vilkkaan mielikuvituksensa avulla. Mielikuvitusystävien avulla Anya yrittää pysäyttää Pelon ja pelastaa Mielikuvitusvaltakunnan. Samalla hänen on kohdattava omat pelkonsa: pelot kauas muuttamisesta, uuden koulun aloittamisesta ja siitä kaikessa, mitä muutto merkitsee. Esityksellä on kolme pääteemaa: ruotsin kieli, pelko ja mielikuvitus.

MIKÄ ON ”TEATTERI OPETUKSESSA”?

TIE (Theatre In Education) - Teatteri opetuksessa on osallistava draamapedagoginen teatterimuoto. TIE:ssa katsojia ei kutsuta yleisöksi, vaan osallistujiksi. Osallistujilla on usein yhteinen rooli esityksessä, minkä kautta he ovat osana tarinaa ja osallistuvat tarinan kulkuun. Jos näytelmän tapahtumapaikkana on esim. oikeussali, niin osallistujilla (=katsojilla) voi olla rooli vaikkapa tuomaristossa ja heidän tehtävänsä on selvittää jokin asia tai pohtia näytelmässä esitettäviä kysymyksiä. Tai kuten tässä tapauksessa: osallistujat ovat Mielikuvitusystäviä, joiden tehtävä on auttaa Anyaa voittamaan Pelko.

TIE:ssa fiktiiviset näytelmäkohtaukset ja osallistavat draamaharjoitukset punoutuvat yhteen. Osallistujat (katsojat) saavat vaikkapa pohtia kysymyksiä tai ratkoa tehtäviä yhdessä roolihahmojen kanssa.

Näyttelijät ja osallistujat ovat näin suorassa vuorovaikutuksessa toisiinsa. TIE on vielä melko tuntematon teatterimuoto Suomessa, mutta Norjassa ja Iso- Britanniassa sitä käytetään paljon mm. opetuksessa. Menetelmä yhdistelee tunnetasolla oppimista sekä kyseenalaistavaa ajattelutapaa, minkä ansiosta TIE- esityksien avulla voidaan nostaa esiin vaikeitakin asioita. Osallistujat oppivat ymmärtämään ja kyseenalaistamaan näitä teemoja syvemmillä tasolla.

ENNAKKOTEHTÄVIÄ

1. Luo oma Mielikuvitusystäväsi

Kerro oppilaille lyhyesti esityksen sisällöstä ja siitä, että he saavat Mielikuvitusystävän ominaisuudessa auttaa esityksen päähenkilöä Anyaa tämän tehtävässä.

Keskustelkaa aiheesta “mielikuvitusystävät”

Onko jollain ollut mielikuvitusystävää?

Tietävätkö kaikki, mitä se tarkoittaa?

Miten mielikuvitusystävä katosi?

Tehtävä voidaan toteuttaa pienessä tai isossa ryhmässä.

Jokainen saa piirtää / keksiä / luoda oman Mielikuvitusystävän, jota haluaa esittää näytelmässä.

Voitte vaikkapa piirtää kuvan Mielikuvitusystävästä tai tehdä siitä pienoismallin.

Taideteokset on hyvä laittaa luokassa esille, jotta voitte katsella niitä ennen esitystä.

2. Kiertävä pantomiimi

Koko ryhmä seisoo piirissä. Opettaja aloittaa esittämällä, että hänellä on jotain kädessään, vaikkapa hiusharja. Hänen pitää pantomiimin avulla saada muut arvaamaan mikä esine on kyseessä, esittämällä esim. miten esinettä käytetään (on harjaavinaan hiuksiaan).

Kun arvaus osuu oikeaan, hän antaa “hiusharjan” eteenpäin viereiselle.

Heti kun naapuri ottaa esineen vastaan, se muuttuu joksikin muuksi, vaikkapa painavaksi kiveksi.

Tämä on hyvä ja erittäin hauska tapa harjoitella mielikuvituksen käyttöä.

Huom! Halutessa voidaan myös miettiä kuviteltujen esineiden nimiä ruotsiksi, esim. “hiusharja” on ruotsiksi “hårborste”.

3. Mitä tiedämme ruotsin kielestä- arviointiasteikko

Vedä viiva huoneen läpi. Aseta toiseen päähän lappu, jossa lukee “kyllä/samaa mieltä” ja toiseen päähän lappu tekstillä “ei/eri mieltä”. Viiva toimii arviointiasteikkona, jolle oppilaat asettuvat sen mukaan mitä mieltä ovat. Jos seisoo keskellä, niin mielipide on neutraali.

Harjoituksen idea on saada oppilaat pohdiskelemaan ja valitsemaan paikkansa viivalla. Joka kysymyksen kohdalla voi kysyä muutamalta oppilaalta eri puolilla asteikkoa miksi asettui siihen.

Tässä on muutama kysymys/väite, jotka voi esittää oppilaalle:

- Olen tavannut jonkun, joka puhuu ruotsia? (Jatkokysymys: Missä? Milloin?)
- Osaan sanoa jotain ruotsiksi? (Mitä? Mitä se on suomeksi?)
- On hyödyllistä opetella eri kieliä (Olisiko hauskaa opetella ruotsia?)
- Oletko tavannut suomalaisen joka on ruotsinkielinen? (Missäpäin Suomea?)
- Minulla on ennakkoluuloja ruotsinkielisiä kohtaan (Minkälaisia? Mistä nämä tulevat?)

Voit vapaasti lisätä tai pois taa väitteitä, ottaen huomioon mikä luokkallesi sopii parhaiten.

JÄLKIPUUINTITEHTÄVIÄ

1. Mitä muistat esityksestä parhaiten?

Pyydä oppilaita piirtämään se hetki tai tapahtuma, jonka muistavat esityksestä parhaiten. Jokainen saa kertoa kuvastaan ja miksi ovat halunneet piirtää juuri sen. Voitte laittaa kuvat esille luokkaanne.

2. Arviointitehtävä, aiheina pelko sekä rohkeus

Käykää läpi, miten sanat pelko ja rohkeus sanotaan ruotsiksi.

Pelko – Rädsla

Rohkeus – Mod

Rakentakaa yhdessä patsas niin, että kaikilla on osansa kuvassa. Ensimmäinen oppilas aloittaa asettumalla mielestään aiheeseen sopivaan asentoon (patsaaksi). Sen jälkeen kuvaan liittyy seuraava ja näin jatketaan, kunnes koko luokka on kuvassa. Rakentakaa ensin patsas nimeltä Pelko ja sitten patsas nimeltä Rohkeus.

3. Viisi tavaraa, jotka ottaisit mukaan matkalle

Ennen matkaa on pakattava. Jokainen saa tehdä listan viidestä tavarasta, jotka aivan ehdottomasti haluaisi ottaa mukaansa matkalle. Oppilaat saavat itse selvittää minkä nimisiä tavarat ovat ruotsiksi, kääntää listansa ja opettaa ne sitten luokkatovereilleen.

Piirtäkää A3- paperille suuren matkalaukun, joka kiinnitetään seinälle. Matkatavaralistat kiinnitetään laukun päälle.

KUL
PÅ
SVENSKA

www.estrاد.fi

svenska **nu**